

πέστησαν καὶ αἱ παραλῖαι τῆς χώρας ἐκείνης πόλεις, αἷτινες ἦσαν μέχρι τῶν χρόνων τούτων ἑλληνικαί. Οὐδ' ἐπεχείρησεν ὁ Μιχαὴλ νὰ καθυποτάξῃ τὰς πόλεις καὶ τοὺς Σλαύους τῆς Δαλματίας, ἦτις μόλις μετὰ 50 περίπου ἔτη ἀνεγνώρισεν αὐθις τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μοναρχίας, ἐπὶ Βασιλείου τοῦ μακεδόνο.

Ἐν τῷ μέσῳ τοιούτων συμφορῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν διήρχετο ἡ τοῦ Μιχαὴλ βασιλεία. Καὶ ὡς ἂν μὴ ἤρουν τὰ δεινὰ ταῦτα ὁ βασιλεὺς οὗτος εἶχε συγχρόνως νὰ παλαίῃ πρὸς τὰς μεταξὺ τῶν εἰκονοφίλων καὶ εἰκονομάχων ἔριδας. Εἶδομεν ὅτι ἡ χαρὰ τὴν ὁποίαν ἠσθάνθησαν οἱ πρῶτοι ἕνεκα τῆς ἀπὸ τῆς ἐξορίας ἀνακλήσεως αὐτῶν δὲν διήρκεσε πολὺ. Ὁ Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, ὅτε προσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα ἵνα δηλώσῃ ὅτι οἱ περὶ αὐτὸν δὲν δύνανται νὰ συνέλθωσι μετὰ αἰρετικῶν εἰς σύνοδον, ἐτόλμησε πρὸς τούτους ν' ἀπαιτήσῃ ν' ἀφαιρεθῶσιν αἱ ἐκκλησίαι ἀπὸ τῆς ἀντιπάλου μερίδος καὶ ν' ἀποδοθῶσιν εἰς αὐτούς. Ὁ βασιλεὺς ἀπήγγησεν ὅτι ὡς στρατιωτικὸς οὐδέποτε προσεκύνησεν εἰκόνα οὐδ' ἐπιτρέπει τοιοῦτό τι ἐν τῇ βασιλευσίᾳ, ὅτι ὅμως ἐπαινεῖ τὸν Θεόδωρον καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ ἐπὶ τῇ αὐτῶν εὐσταθείᾳ καὶ συγχωρεῖ νὰ διατηρήσωσιν ὅσας εἰκόνας θέλουσιν, οὐχὶ ὅμως καὶ δημοσίᾳ νὰ τὰς προσκυνῶσιν οὐδὲ νὰ συζητῶσι περὶ αὐτῶν, προσθεὶς ὅτι, ἐὰν δὲν σιωπήσωσι, πρέπει ν' ἀπέλθωσιν ἐκ τῆς πρωτευούσης. Τῷ ὄντι ὁ Θεόδωρος καὶ οἱ Στουδίται ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀντικρὺ ἄσιανὴν παραλίαν καὶ ἔμειναν ἐκεῖ ἀνενόχλητοι, ἐνόσῳ διετέλουν ἡσυχοί, ἔτρωθαι δὲ μοναχοὶ ἠναγκάσθησαν διὰ τῆς βίας νὰ ρυθμίσωσι τὸ πολίτευμα αὐτῶν κατὰ τοὺς νόμους τοῦ κράτους. Ὁ Θεόδωρος ἐνόμισε συνετὸν νὰ σιωπήσῃ ἐπὶ τινὰ χρόνον καὶ ἔπαυσε γράφων πρὸς τοὺς ὁπαδοὺς αὐτοῦ διεγερτικὰς ἐπιστολάς. Ὅταν ἔπειτα ὁ Θωμᾶς ἐπλησίασεν εἰς τὴν πόλιν, ὁ Θεόδωρος ἐγένετο δεκτὸς εἰς αὐτήν, ὁ δὲ Μιχαὴλ μὴ θέλων νὰ προσθέσῃ εἰς τὸν ἔξωθεν κίνδυνον ἐσωτερικὰς ἔριδας ἀνέθηκεν εἰς τὸν τότε σακελλάριον (1), ἦτοι ἓνα τῶν ἐπιφανεστάτων τῆς ἐκκλησίας λειτουργῶν, τὴν ἐντολὴν τοῦ νὰ ἐπαγάγῃ συμβιβασμὸν τινὰ μεταξὺ τῶν δύο μερίδων. Ἄλλ' ὁ Θεόδωρος ἀπηύθυνεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν σακελλάριον διαλαμβάνουσαι ὅτι ὁ Μιχαὴλ πολιτεύεται ἤδη ὅπως εἶχε πολιτευθῆ ὁ Λέων, ὅτι ἀναμεινύεται εἰς πράγματα ἀλλότρια τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας καὶ ὅτι ἡ λύσις τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων προσήκει εἰς τοὺς πατριάρχας, ὧν πρῶτιστον πάντων καὶ κορυφὴν τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ ἔλεγεν, ὡς καὶ ἄλλοτε, τὸν Ρώμης ἐπίσκοπον, εἰς ὃν ἐπὶ τέλους προέτεινε ν' ἀνατεθῆ ἡ ὀριστικὴ ρύθμισις τῆς προκειμένης δυσχερείας. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Μιχαὴλ δὲν ἠδύνατο ν' ἀκούσῃ τοιαύτας προτάσεις καὶ πρὸ πάντων τὴν πρότασιν τοῦ νὰ παραδώσῃ εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης τὴν τύχην τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ μοναρχίας. Ἐπειδὴ δ' ἐν τῷ μεταξὺ κατεβλήθη ἡ τοῦ Θωμᾶ στάσις καὶ αἱ ἐνέργειαι τοῦ Θεοδώρου ἀπέβησαν ὀλιγώτερον ἐπικίνδυνοι, ὁ βασιλεὺς πάλιν ἐντελῶς ἠδιαφόρησε πρὸς τὴν μερίδα ταύτην. Ὁ δὲ Θεόδωρος εἴτε οἰκοθεν εἴτε βιασθεὶς ἐγκατέλειπεν αὐθις τὴν βασιλεύουσαν ταύτην καὶ ἀπῆλθεν εἰς μίαν τῶν νήσων, ὅπου διατρίβων ἐπανέλαβε τὰς ἐγκυκλίους αὐτοῦ ἐπιστολάς, προτρέπων πάντας τοὺς ὁμόφρονας νὰ ἐμμείνωσι πιστοὶ εἰς τὸ δόγμα αὐτῶν. Πρὸς τοὺς ἄλλους

(1) Σακελλάριος ἀρχῆθεν ἦτο ἀξίωμα αὐλικόν, ἐκαλεῖτο δὲ οὕτως ὁ ταμίας τῆς αὐλῆς, ὁ ἐπὶ τῆς βασιλικῆς σακέλλης (ἐκ τοῦ λατ. sacellum=θησαυρὸς τῶν ἱερῶν σκευῶν, σκευοφυλάκιον). Μέγας δὲ σακελλάριος ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἐκαλεῖτο ὁ ἐκ μέρους τῆς ἐκκλησίας τεταγμένος ἐπόπτης τῶν μοναστηρίων, τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικείων, ἐλέγχων καὶ τὰς δαπάνας αὐτῶν· εἶτα σακελλάριος ἐκλήθη καὶ ὁ ἐπὶ τῶν σκευῶν καὶ ἀμφίων τῆς ἐκκλησίας (νῦν σκευοφύλαξ καλούμενος).

